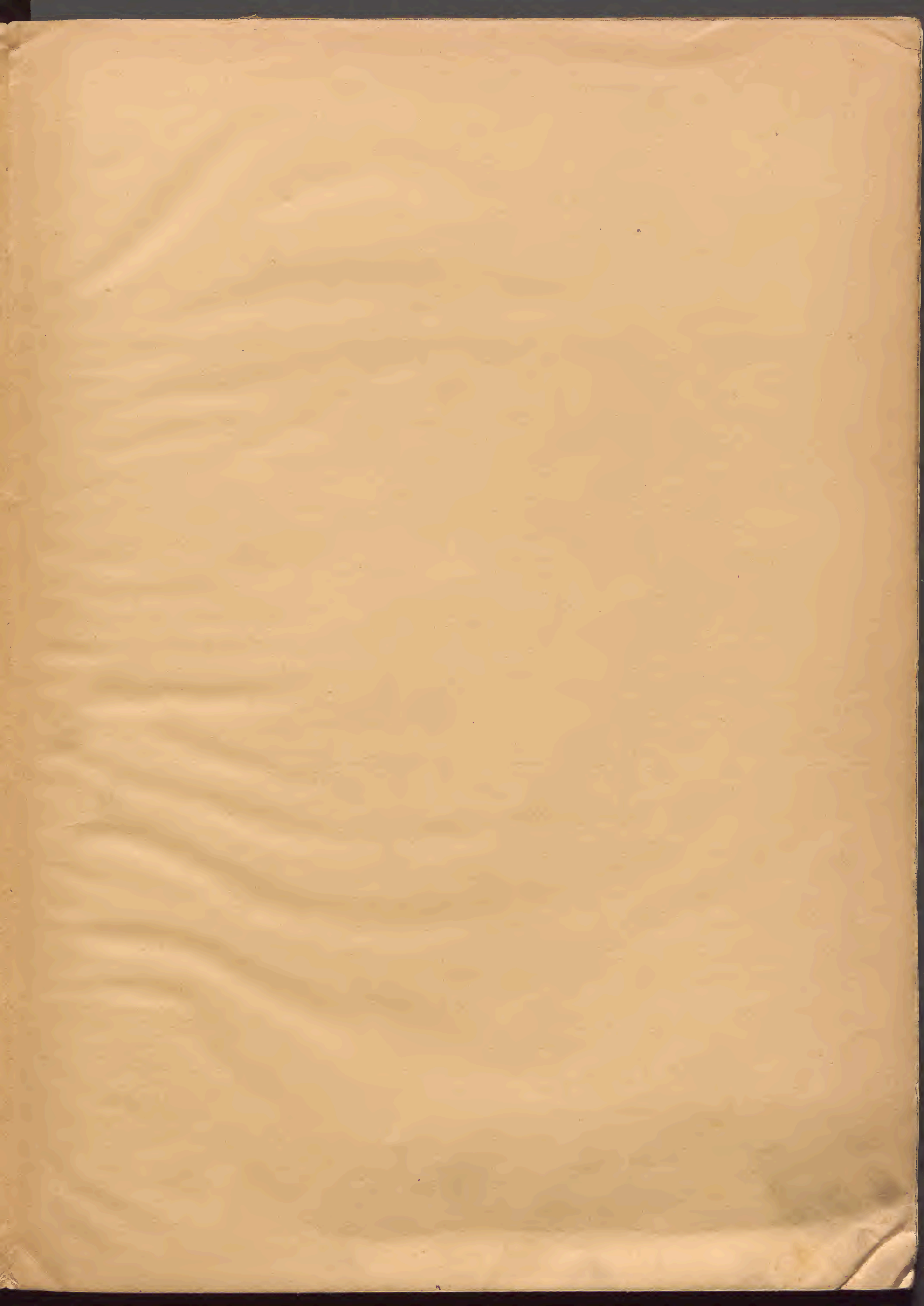

0420

5. II.

3

ՉՈՃՈՒԳԼԱՐ ԻԶԻՆ

“ՊՐԱԳԸՆԸՉ, ՉՈՃՈՒԳԼԱՐ ԵԱՆԸՄԱ ԿԷԼՍԻՆԼԵՐ:” ՄԱՐԿ. 10. 14.

ՃԻԼՏ 26

ԻՍԹԱՆԳՈԼ. ՅՈՒՆՎԱՐ 1, 1896

Ն. 1

ԾՆՈՒՆԴ

Քիթապը Մուհամմադ օգու-
յան հեման հեփ միլլէթլէր պի-
րէր թարգ ու սուրէթտէ ծնունդ-
կիւնիւնիւ թաղաիս էաէրլէր :
Ալթիթրիա վէ Ալմանիանըն պիր
չօգ սէմթլէրինտէ Յունուարըն
Յնճը կիւնիւնէ ծնունդըն պիր
զըսմը իթիպար վէ “Մէլէքլէր
Կօրթուսը” թէսմիյէ օլունըր :
Չօճուզլար , մէլէքլէր կիպի կի-
յինմիշ վէ պաշլարընա թաճ գօ-
մուշ օլաըզլարը հալտէ , եէմ
լիքտէքի Մասուամըն այաղընաա
աիզ չէօքէրէք Անա սէճտէ դըւ-
մագ իչիւն , կէօքտէքի երլարզը
թաադիպ էաէն “հիւքէմա”նըն
հիքէայէսինի թէրէնիւմ էաէր-
լէր : Մէլէքիւր իլահինին թէ-
րէնիւմիւ խիթամ պուլտըղըն-
աա , պիւթիւն ֆամիլէա խալզը
կիւղէլ պիր օտաաա թօիլանըր-
լար , վէ պիրիպիրինէ տիւրլիւ
տիւրլիւ հէտիյէլէր վէրէրէք ,
եէքտիկէրինէ չօգ վէ մէսուտ
սէնէլէր թէմէնի էաէրլէր :

Ինկիլթէրրաաա վէ Ամէրիգա-
աա օլաըղը կիպի , Ալմանիաաա
տաիւ ծնունդ Աղաճը չէնիլի
վար աըր : Ինկիլթէրրաաա վէ
Ամէրիգաաա էսքիտէն գալմա
վէ ֆադաթ փէք խօշ պիր ա-
տէթ տաիւ ճարի տիւր քի , պու-
աաէթ պուրէսմտէ թասվիր
օլունմըշ աըր : Չօճուզլար քէն-
աի չօրապլարընը օճաղըն իւս-
թիւնտէ աամըշլար , վէ սօնրա
եաթաղա կիրիպ բահաթ պիր
ույզու իլէ ույուճաղա հազըրլա-
նըյօրլար քի , “Սանթա ֆլօզ” օ-
ճաղըն պաճաւընաաա աշաղը է-
նէրէք — չիւնքի չօճուզլար օրա-
աաա կէլիր տէյիւ իթիգաա է-

ԾՆՈՒՆԴ ԿԻՒՆԻԻ ԷՅԼԵՆՃԵՍԻ

տերեր — քենտի չորապարտերն հե-
տիյէլէր իլէ տօլաուրսըն : Չօճուզլար
պէօյլաւար քճէ էօյրէնիլէր քի «Սան-
թափլօղ» ֆամիլեանըն իխթիյար պիր
ազասը տըր քի , հէտիյէլէր թէվլի
էթմէզտէն էվլէլ , հէր քէսին կէօզ-
լէրինի գափամասընա պէքլէր :

Մէլէքլէրին՝ «Եէր իւզէրինտէ սե-
լամէթ, առէմլէր արասընտա հիւսնի
րիզա» տէյիւ թէրէնիւմ էթտիքլէրի
կիւնտէն պէրու , պիւթիւն յօրիթի-
յան մէմէքէթլէրտէ յնունդ կիւնիւ
պիր եէվմ ի մէսէրրէթ տիր , պախու-
սուս չօճուզլար իչիւն տաիմա պէօյիւք
պիր սէվինն կիւնիւ տիր : Չիւնքի օլ

գըլափուզլամագ իչիւն պիղ տէ Բեթ-
լէհէմ եըլտըզը կիպի պիրէր նուր օ-
լա պիլիլիլ :

→→→→→

ՅԻՍՈՒՍԸՆ ՀԵՅՔԵԼԻ ՓԱՔԼԵՄԵՍԻ

Քրիստոս իւք տէֆա օլարագ միւ-
ճիզէ իչլէտիքտէն սօնրա տըր քի Հէյ-
քէլի փաքլէմէյէ չըգտը : Քրիստոս
Քէնտի շափրալէրիլէ պէրապէր կա-
փառնայումա պիր գաչ կիւն գալտը-
տան սօնրա , ալէլաճէլէ պիր եէրտէն
տիկէր պիր եէրէ ազիմէթ էթտի , չիւն
քի պիր չօգ քիմէլէր Քէնտիսինէ միւհ-
թամ իտիլէր :

Քրիստոս պու վազ թա գատար , չէ-

ՔՐԻՍՏՈՍԸՆ ՀԵՅՔԵԼԻ ՓԱՔԼԵՄԵՍԻ

կիւնտէ իտի քի ճիւմէմիզին Բապար
օլան միւպարէք Մասում՝ Սէմատան
զէմինէ թէնէզիլ էթմիլ տիր : Օ՝
սաիր չօճուզլար կիպի իտի . չու ֆարգ
իլէ քի , Անըն երւրէյի սաիր չօճուզ-
լար իչիւն օլան մուհապպէթլէ տօլու
իտի . Օ՝ անլէրի Քէնտիսինտէն զիյա-
տէ սէվէր իտի : Անըն եէկեանէ ար-
զուսը սաիր չօճուզլարը պախթիյար
էթմէք , վէ անլէրի Սէմատա օլան
Քէնտի սէվիլիւ Փէտէրինէ գըլա-
վուզլամագտան իպարէթ իտի :

Հիւքէմայը վէ չօպանլարը օլ կէճէ
Յիսուսա գըլափուզլամագ իչիւն կէօն-
տէրիլիլ օլան Բեթլէհէմ եըլտըզը նէ՝
միւպարէք իտի : Բէսմտէքի չօճուզլա-
րըն էն պէօյիլիլ օլան լիւսինամ գըզ՝
քէնտի գարտաչ վէ գըզգարտաչընա
տէյօր քի , «Եէր իսթէր իսէք , ա-
տէմլէրի սէվիլիլ յէլաքեարըմըզա

րիաթա րիայէթ էտէրէք , Ֆըսհ պայ-
րամընը երուսաղէմտէ էթմիլ իտի :
Հէր երուսաղէմէ կէլտիքճէ , Հէյքէլի
ճէրէյան էտէն ախլ ու իթայը կէօ-
րիւր , վէ պուլնտան տօլայը ճանը սը-
ղըլըր իտի : Լաքին իպնուլլահ սըֆա-
թըլէ վազիֆէ ի ալէնիյէսինի տէր-
էօհտէ էթմիլ օլարըղնտան , Հէյքէլի
ֆէնա հալլէրտէն փաքլէմէք խուսու-
սընտա Քէնտիսին թէվլէրիւս էթ-
միլ օլարըղը նուֆուզ ու սալահիյէթի
պու սէֆէր իճրա էթմէլի իտի :

Հէր սէնէ պու պայրամը եափմագ
իչիւն 2,000,000 գատար պիր իզտի-
համ երուսաղէմտէ թօփլանըր իտի :
Անլէր չօգ տէֆա Հէյքէլտէ գուրպան-
լար թագտիմ էտէրլէր իտի : Պիր վա-
սըթա իլէ քէնտիլէրինէ գուրպանլըգ
հալլան թէտարիք օլունըյօր իտի :
Հէր պիր քիմէ Հէյքէլ իչիւն եա-

ըլմ մըսգալ կիւմիւշ վէրմէլի իտի : Պու
սէպէպտէն անլէրին ազչէլէրի մէմէ-
քէթտէ կէչէն ազչէլէրէ թէպտիլ օ-
լունմայը իտի : Պու ճիհէթլէ գօլայըգ
պէհանէսիլլէ , ֆաղաթ հաղիլաթը
հալտէ քեար իչիւն , պաշ քեահիլլէր
թարաֆընտան Հէյքէլտէ պաղար գու-
րուլմասընա միւսաատէ օլունըր իտի :
Շիւպհէ եօգ տըր քի պու պաղարկեահ-
տա քերայա վէրիլէն եէրլէրին քերասը
քեահիլլէրճէ ազիմ պիր վարիտաթ
թէլէլէլ էտէր իտի : Պուսաղու իթատա
պուլունանլարըն չէմաթա վէ կիւրիւլ-
թիլլէրի՝ Հէյքէլտէ իպատէթ էտէնլէրի
րահաթսըզ էտէր , վէ պու վէճհէ ան-
լէրին իպատէթլէրինին գուտսիյէթինէ
խալէլ կէլիլ իտի : Յիսուս պու հալի
կէօրէրէք արթըգ թէհամմիլ էտէ-
մէզ իտի . իմտի եէրտէն թօփլալըզը
իլիլէրտէն պիր գամլը եափտը , վէ
պուլնըլէ հալլանլարը Հէյքէլտէն սիւ-
րիւպ տըլարը չըգարտը : Քէնտի սը-
ղըրլարըն Հէյքէլէ կէթիլմէք իչիւն
գուլանտըզլարը իլիլէր իլէ Քրիստոս
անլէրի թարտ ու իխրաճ էլլէտի :

Քրիստոս կէօյէրճին սաթանլարա ,
«Պունլարը պուրատան գալտըրընըգ»
տէտի : Եէրէ տէօքիլէն ազչէլէր թօփ-
լանա պիլիլ , վէ գաչան սըղըրլար սա-
հիպլէրի թարաֆընտան թուլալ պի-
լիլ իտի , լաքին կէօյէրճիլլէրի թուլ-
մագմիւշքիլ օլաճագ իտի : իմտի Քրիս-
տոս անլէրին մալլարընա զարար իրաս
էթմէքսիլլին սալթ կիւնահտան նէֆ-
րէթ էթտիլինի անլէրէ նէ՝ գատար
տիգգաթլէ անլաթմըլ օլմայը տըր :
«Փէտէրիմին խանէսինի թիճարէթխա-
նէ էթմէլիլիլ» Պու սըրատա նէ քեա-
հիլլէրին , վէ նէ տախի թաճիլլէրին

Քրիստոսա գարչը տուրմատըզլարը ա-
ճաիպ տէյլլ մի տիր : «Բապարն գու-
հուր էթտիլի վաղըթտա քիմ գարչը
տուրա պիլիլ» : Չամիլիլի փաք օլմա-
յանլար տուրմատըզլար :

→→→→→

ՀԻԻՔՄ ԷԹՄԵՅԻՆԻՉ ՔԻ ՀԻԻՔՄ
ՕԼՈՒՆՄԱՅԱՆԸՆԸՉ

Վաղթիլլէ Մարսիլեատա իխթիյար-
ճա պիր առէմ վար իտի : Պու ա-
տէմ , հէր նէ գատար փարլագ պիր
իչտէ պուլունըյօր , վէ փարա տախի
գաղանըյօր իտի իսէ տէ , քէնտի իհ-
թիյաճընտան զիյատէ հիչ պիր Հէյ-
սարֆ էթմէյօր կիպի կէօրիւնտիլիլն-
տէն , քէնտիսինէ թամաքեար պիր ա-
տէմ նաղարըլլա պաղըլմագ տա իտի :
Օ՝ թէք պաչընտա պիր օտատա սաքին
օլուր իտի , վէ հիչ իւսթիւնէ պաչընա

պագմայր պաղիր պիր հալտէ կեղեր իտի: Սօգադտան կեչերքէն հէր քէս օնա պագար, չօծուգլար անը զէվգլէնիրէր, վէ իւղերինէ չամուր վէ տէյնէք աթարագ, հաթթա քէլպլէրինի պիլէ անըն իւթիւնէ սալորըրլար իտի: Հէրիֆ հէվ պու հագարէթ վէ սու ի հարէքէթլէրէ գարըը հիչ եիւղինիւ պիլէ պիր թարաֆա չէվիլմէյիպ, քէնտի եօլընա կիտէր իտի: Վաղըթլար կեչերէք պու հէրիֆ եալաչ եալաչ կէօրիւնմէչ օլտըղընտան, ալանըրմաղա պաչլանըր, վէ օտաւընտա էօլմուչ պուլունըր: Անըն էլինտէ պիր քեաղըտ պուլունըյօր իտի: Պու քեաղըտ պիր վասիյէթնամէ իտի քի, պունընէ թէքմիլ սէրվէթինի Մարսիլեա չէհրինտէ խալիս սու կէթիլմէք իչիւն սարֆ օլունմասընը վասիյէթ էաիյօր իտի: Օ պու մագսէտ իչիւն խաարէլի տալրանմըչ, փարա արթըրմըչ, միւսրիֆիլքտէն սագընմըչ, վէ հէր կէօնէ հագարէթլէրէ գաթլանմըչ իտի քի, քէնտիսինէ պէտ մուամէլէ վէ հագարէթ էտէն խալգ՝ սու եիւղինտէն չէքտիլէրի մուգայագալարընտան խէլաս օլա պիլսինլէր: Խմտի քէնտիսինէ պու վէճհլէ սու ի մուամէլէ էթմիլ օլան խալգ՝ վաղը օլան հարէքէթինտէն տօլայը նէ՝ գատար նատիմ վէ փէչիման օլմուչ օլմալը տըրլար:

Սէվկիւլիւ էվլատլարըմ, Բագպըմըղըն՝ «Հիւքմ էթմէյինիլ քի հիւքմ օլունմայասընըլ» մէալինտէքի քէլամընըն հիւքմիւնիւ իղահ էթմիլ օլմագ իչիւն տիր քի պէն պու հիքեայէյի սիղէ նագլ էթաիմ: Պիլ հէփիմիլ տախի պիլա միւլահագա հիւքմ էթմէյէ մէյեալը: Մէսէլա, սօգադտա պիր գատըն վէ երքէք կէօրտիլիւմիւղտէ, «նէ՝ թէրս սուրէթլի տտէմ. անըն գահըը հիչ չէքիլէ պիլմը մի», տէրիլ հալ պու քի պէլքի օլ քիմսէ, պիր տէրտի, պիր գատալէթի օլտըղընտան, օ սըրատա էօյլէ կէօրիւնմիւլ տիր: Պիր կէնճ իչիւն, «Պու չօգ ալչագ պիր աաէմ տիր, օ գատար փալա գաղանըր տա պէչ փարա սարֆ էթմէլ», տէրիլ. հալ պու քի պէլքի օլ քիմսէ պիլթիւն գաղանճընը պիր եէթիմէ եախօտ տուլ պիր գարըյա եարալմ էթմէք իչիւն գուլանըյօր:

Պէն պիր տէֆա եըլ պաչը կիւնլէրինտէն հալանըն սօուգ օլտըղը պիր կիւն պէօյիւք պիր միւճէվհէրաթ մաղաղասընտա պուլունըյօր իտիմ: Մաղաղատա եաղըճընըն եանընտա օթուրմըչ պիր գատըն կէօրերէք, քէնտի քէնտիմէ, «նէ՝ թէրս չէհրէլի գարը

տըր», տէտիմ: Հալ պու քի պիր տաղիգատան անլատըմ քի օլ թէրս չէհրէ պէնիմ չէհրէմ իմիլ քի, գարչըմտա օլան պէօյիւք պիր այլինտէ աքս էթմիլ տիր: Պէն օ սըրատա հագիլգաթ ը հալտէ եիւրէյիմտէ ֆէնա պիր շէյ հիսս էթմէյօր իտիմ. անճագ իւչիւմիւչ, եօրուլմըչ իտիմ, վէ այագ գապլարըմ այագըմա տար կէլտիլինտէն այագլարըմտա պիր րահաթսըղըլ հիսս էտիյօր իտիմ: Պէն պաչգալարը հիւքմ էթմէք թէճրիպէսինտէ պուլունտըղըմ վաղըթ չօգ տէֆա պու խուսուսը խաթըրմա կէթիլիլիմ:

ՅԱԿՈԲԸՆ ԲԵՍՄ ԲԻԹԱՊԸ

Էօյլէ իսէ միւլահագասըղճասընա հէր քէսի հիւքմ էթմէքտէն, վէ հէր շէյտէն էվվէլ հէր քէսի զահիրի հալլէրինտէն հիւքմ էյլէմէքտէն սագընալըմ: Մնատա սօգուլ վէ եիւղտէ սօգսան աաէմլէրի հիւքմ էթմէյէ հագղըմըլ եօգ տըր. պիլ անճագ քէնտիմիլէ գարըչա պիլիլ իղ: Էյի պիլմէլի իղ քի, Ալլահ՝ խայր սէօյլէմէք, խայր իւղէրինէ տիւչիւնմէքլիյիմիլտէն տօլայը պիլիլ միւքեաֆաթլանտըրաճագ տըր: Բագպըմըղըն՝ «Էթտիլինիլ հիւքմէլ սիլ տախի հիւքմ օլունաճագսընըլ» մէալինտէքի քէլամ ը հիւքմէթպէյանընը աալա ունութմայալըմ:

ՅԱԿՈԲԸՆ ԲԵՍՄ ԲԻԹԱՊԸ

Պու ըէսմտէ կէօրիւլէն քիւչիւք եղիսաբէթ հալինտէն խօշնուտ վէ պախ

թիյար կէօրիւնմէյօր, տէյիլ մի: Պու նըն սէպէպի նէ՝ տիր, զանն էտէր սինիլ: Օ պիր չօգ տօսթլարա մալիք տիր, վէ չօգ, չօգ տա կիւղէլ շէյլէրի վարտըր, չիւնքի փէտէրի զէնկին օլտըղընտան, անըն հէր իսթէտիլինի ալը վէրէ պիլիլ: Անըն այագը ֆիլվաղը աղըրտըղընտան, եիւրիւյէմէյօր, լաքին աղըրսը իչիւն տէյիլ տիր քի օ մահգուն կէօրիւնիյօր: Պապատը պիր տօգթօր չաղըրտը: Միւմալիլէյ հէլտիլինտէ, գըղըն նիլիւն պու գատար մահգուն վէ միւքէտտէր կէօրիւնտիլիւնիւ սիւալ էթտի: Գըլ թէնպէլլիքտէն օսանմըչ վէ

եօրուլմըչ օլտըղընը ճէվապէն սէօյլէտի: Մէլ պուրէ՝ կիւնէչին զիյասընտա օյնամաղը արգու էտէր իտի: Տօգթօր՝ քէնտի միւլթէրիսի օլմասընը անտէն ըէճա էթտի: «Լաքին», տէտի մէղպուրէ «Սիլ խասթա աաէմլէրի էյի էտէր սինիլ: Հալ պու քի պէն խասթա քիմսէլէրի էյի էտէմէմ»: «Էվվէթ, էտէ պիլիլ սինիլ», տէտի Տօգթօր, «պէնիմ իսթէտիլիմ շէյ թամմ պու տըր: Պէն իսթէրիմ քի պու սապահ քիւչիւք Յակոբը կիտիպ զիյասընէթ էտէսինիլ Օ սագաթ պիր չօծուգ տըր. եիւրիւյէմէյօր. էյի օլունճայա գատար էվիլի վաղըթ կէչէճէք տիր: Օ փէք զիյատէ ֆագիր տիր. նէ օյունճագլա

լը վար, նէ տախի կիւղէլ քիթապլարը վար տըր: Պանա գալըրսա, օնա եկէր պիր կիւղէլ ըէսմ քիթապը վէրիլտէ, պու քիթապ պէնիմ օնա վէրէճէյիմ պիր շիչէ իլաճտան զիյատէ խայրը օլաճագ տըր: Պունտան պիր գաչ կիւն սօնրա Եղիսաբէթին եիւղինտէ մէսէրլէթ ալամէթի զահիր օլտու. զաղէթալարտաքի վէ քիթապլարտաքի կիւղէլ ըէսմլէրի չըգարալագ սահիֆէլէրի պէմ պէյաղ օլան իչի պօչ պիր քիթապըն իչինէ անլէրի եափըչտըրտը: Գիթապըն իչի խիթամ պուլտըղընտա, Եղիսաբէթին փէտէրի անը Յակոբա կէօնտէրտի: Յակոբ քիթապը ալըպ տա, իչինտէ քէնտի իսմի եաղըմըչ օլտըղընը կէօրիւնճէ, սէվինճինտէն էլլէրինի պիրպիրինէ վուրտու: Օ քիթապըն իչինտէք ըէսմլէրի պիրէր պիրէր սէյր էտէրէք քէյֆիլ

քէյֆլի վագրթ կէշիրտի: Տիքիշ տիք-
մէքտէ օլան վալիտէսի անըն պիր կիւ-
զէլ րէսմէ պագըպ կիւլաիլիւնիւն սէ-
սինի իշիթտիլինտէ, «Օ քիւշիւք վէ
խայրխաս գըզտան Ալլահ րազը օլ-
սուն», տէյէրէք մէզպուրէյէ խայր
տոււ օգուտու:

ՎԱԼԻՏԵՍԻՆԻ ԲԱՀԱԹ ԷԹՄԵՔ

Կէշէն սէնէյէրտէ Ամէրիգանըն Շի-
գալօ շէնրինտէ քիւշատ օլունմըշ օ-
լան սէրկի ի ումումիտէ կէօրտիլիւմ-
էն կիւզէլ շէյ թէքէրէքի պիր նէվ
սանտալիա իւզէրինտէ օթուրմըշ օլ-
տըղը հալտէ եէրտէն եէրէ նազլ օլու-
նան պիր իխթիյար գարը իտի: Անըն
արապասընք քէնտի օղլու շէքիյօր իտի:
Մէզպուրէնին աղարմըշ սաշլարը վէ
պուրուշմըշ շէնրէսի՝ եէթմիշ եաշըն-
տան զիյատէ եաշամըշ օլտըղըն կէօս-
թէրիյօր իտի: Անըն կիյինմիշ օլ-
տըղը ատի էլպիտէլէր՝ ֆագիր օլտը-
ղընա տէլպէթ էտիյօր իտի իսէ տէ,
օ՝ սէվինճ թարաֆընտան զէնկին իտի,
չիւնքի էվլատը քէնտի վալիտէսինին
րահաթըղը ուղուրընա հիշ պիր շէյ
էտիլէմէյօր իտի: Պէն սէրկիտէ կէօր-
միւշ օլտըղըմ նիշէ աճալպ շէյլէրի
ունութաճաղըմ: Փագաթ գարալար
կիյինմիշ օլան պու գօճա գարրյօր
ասլա ունութամայաճաղըմ: Օ քէնտի
արապասընտա րահաթ պիր հալտէ
օթուրմըշ իտի: անըն ագ սաշլարը
կիւլէր եիւզիւնիւն էթրաֆընտա նու-
րանի պիր տաիլէ թէշքիլ էթմիշլէր
իտի: Անըն ուզուն պօյլու վէ իրի պէ-
տէնի օղլու՝ եէնի վէ աճալպ պիր շէյ
րասթ կէլէճէքլէրինտէ, էյիլիպ վալի-
տէսինէ սէյլէր իտի: Պիր ազ կիթտիք-
լէրինտէ, վալիտէսի, «Օղլում, տէտի-
յին եէրէ եէթիլտիք մի», տէյիւ սիւտլ
էթտի: Օղլու, վալիտէսինին չօճու գ-
ճա սէվինճսինտէն տօլայր կիւլիւմէ-
յէրէք, «Էվլէթ, վալիտէճիլիմ, էյլէ
պիր աճալպ շէյին եանընա եէթիլի-
յօրըղ քի, սէյրինտէն տօլամայաճաղ-
սըն», տէտի: Հէր իքիսի տալի կէշ-
տիքլէրի եէրտէ կէօրտիլքլէրի աճալ-
պաթը սէյր էտէրէք չօճուգ կիպի կիւ-
լիւյօրլար իտի: հալ պու քի պաշգալա-
րըն տալիլքէնտիլէրին սէյր էթտիքլէ-
րինին ֆարգընա վարմայօրլար իտի:
Պէլքի պունլարըն պալիթիյարլըղըն
պէնտէն զայրիլքիմէնինազարը տիգ-
գաթընը ճէլպ էթմէմիշ իտի: Հէլէ օղ-
լունըն հալինէ ատէթա գըրգանըյօր
իտիմ: Օ՝ վալիտէսինին արապասընը,
պիր գըրալիչանըն թալիթըվանը իմիշ
կիպի, քէմալը իթիթիլարլէ շէքիյօր
իտի: Ս՝, ատէմիլէրին էն նէճիպինին,
եանի վալիտէսինէ հիւրմէթ ու թիւ-
յէթ էտէն պիր էվլատըն, քէնտիսինի
պու եօլտա սէրկիտէ կէզտիլտիլին-
տէն տօլարը մէզպուրէ նէ՝ գատար
մէմուն ու մէսրուր կէօրիւնիյօր իտի:
վալիտէսինէ կիւն կէօսթէրմէյէրէք
անըն վէֆաթընա պէքլէմէք, վէ հալ

պու քի վէֆաթ էթտիքտէն սօնրա
անըն իւզէրինէ միւզէյէն պիր մէզար
թաշը եափարըրպ գօմագ նէ՝ ֆաիտէ
էտէր: տահա էյի տէյիլ մի տիր քի,
մէզար թաշը իշիւն էտիլէճէք մէսարիֆ
պէյլէ կիւզէլ սէյրանլար իճրասը իշիւն
էտիլին: Միւքէլէֆ մէզար թաշլարը
անճագ ինսանըն խօսպիլիլինտէ տէ-
լալէթ էտէրլէր:

ԳԱՊԱՀԱԹԸ ՆԱՍԸԼ ՄԵՑՏԱՆԱ ԶԸԳՏԸ

Քէյթի մութպալըն իշինտէ օթու-
րուպ պիր էլմա եէր իքէն, պէյիւք
փէտէրի եալաճա մէրտիլէնտէն ա-
շաղը էնէրէք մութպալա կիրտի, վէ
էօմիլինտէ հիշ պիր քէօթիլիւք էթ-
մէմիշ իմիշ կիպի մէզպուրէյէ պագ-
մաղա պաշլատը: Սօնրա տօղրուճա
գըզըն եանընա վարարագ, սալընճագ
սանտալիյէսի իւզէրինէ օթուրտու,
վէ չօճուղու գուճաղընա ալըպ, սաշ-
լարընք քէմալը մուհապպէթ իզհա-
լըյա խաֆիֆ խաֆիֆ օխաճաղա
պաշլատը: Գըղճըղազ փարագ մալի
կէօղլէրիլէ ճիտտի պիր սուրէթտէ տէ-
տէսինին եիւզիւնէ պագմագտա իտի:
«Պու սապահ», տէտի տէտէսի,
«վալիտէսի կիթմէ տէյիւ քէնտիսինէ
սէյլէմիշ իքէն օտամա քիւշիւք պիր
գըղ կէլտի վէ սալընճաղը եաթաղը-
մին իւթիւնէ չըգարագ, պաշ թա-
րաֆընա գատար անըն իւզէրինտէ
եիւրիւտիւ: սօնրա տիվարտա աղըր
օլան սաաթը չիվիսինտէն չըգարըպ,
եաթաղըմին իւթիւնտէ օթուրտու,
վէ իսթէտիլի գատար սաաթը սէյր
էթտի: Սօնրա տիգգաթլէ սալընճա-
ղըն այագ թարաֆընա տօղրու կէլէ-
րէք, աթլայրպ աշաղը էնտի: պու
շէյլէրի եափար իքէն քիման քէնտի-
սինի կէօրմէյօր զանն էտիյօր իտի:»
«Պէնիլքիմ կէօրտիլ», տէտի Քէյթիլ
արթըգ գապահաթընը սաղլամայա-
րագ:
«Սէվկիլիւ գըղըմ, շու քիթապը
Մուգատտէսի պանա վէր քի սէնի
քիմ կէօրտիլիւնիւ սէյլէյէյիմ:»
Տէտէսի կէօղլիւքլէրինի կէօղլինէ
գօտուղը սըրատա Քէյթիլ ուսլու պիր
հալտէ տէտէսինին եանընտա օթուր-
տու: Տէտէսի եալաշ եալաշ քիթա-
պըն եափարագլարըն շէվիլիպ, նիհա-
յէթ իսթէտիլի եէրի պուլտու, վէ
«Շունու օգու, գըղըմ», տէտի:
Լաքին քէյթիլ եաղըլարը տահա
անճագ հէճէլէմէյի էյօրէնմիշ օլտը-
ղընտան, անը օգուլունճայա գատար
էփէյի վագրթ կէշտի: Պիր գաշ տէ-
ֆա հէճէլէտիքտէն սօնրա նիհայէթ
«Ալլահ էն պէնէ կէօրէ-բէն» քէլամընը
աշըգ պիր թարգտա օգուլմաղա մու-
վաֆֆագ օլտու:
Սօնրա տէտէսի իթաաթսըղըղ էթ-
մէք վէ գապահաթընը ինքեար էյլէ-
մէքլէք կիւնահը հագգընտա Քէյթիլ իլէ
ճիտտի պիր սուրէթտէ սէյլէյէմէյէ
պաշլատը: Քէյթիլ փէշիմանըղ կէօս-
թէրիլպ թէօվպէ էթտի, վէ արթըգ էյի

պիր գըղ օլմագ իշիւն սէօղ վէրտի:
Մէզպուրէ պէյիւք պիր գօրգու իլէ
տէտէսինէ պագմագտա իտի: Օ քէնտի
քէնտինէ շէյլէ սէյլէյօր իտի: «Տէ-
մէք Ալլահ գապահաթըմը տէտէմէ
սէյլէմիշ: Ալլահըն պէնի կէօրմէսի,
վէ օտանըն իշինտէ հէր եափարըմը
տէտէմէ սէյլէմէսի նէ՝ միւհաշիլ պիր
հալ տըր: Տէտէմ նէ՝ գատար էյի
ատէմ իմիշ քի Ալլահ անընլէ գօնուշ-
մըշ տըր: Տաղտան էնէրէքն Մուլսէ-
սին եիւզիւ նաթըլ փարլամագտա իտի
իսէ, տէտէմին սիմասը տալի էյլէճէ
փարլայօր կիպի պանա կէօղլիւքիյօր:»
«Տէտէ, այագ գապարընըղը չը-
գարտընը մը:»
«Այագ գապարըմ մը: Նէ՝ իշիւն,
գըղըմ: Նէ՝ տէմէք իսթէյօրսըն:»
«Ալլահ եօգարտա սիլիլիլէ գօնու-
շուրքէն, վէ եաթագ օտանըղտա նէ
եափարըմը սիլիլէ սէյլէրէքն, Մուլ-
սէս կիպի, այագ գապարընըղը չը-
գաթմատընըղ մը:»
Տէտէսի, եիւզիւնտէ պիր ճիտտի-
յէթ ալամէթի միւշահէտէ օլունարըղ
հալտէ, շէյլէճէ էտարէ ի քէլամ էյ-
լէտի: «Ս՝, պէնիմ սէվկիլիւ գըղճը-
ղաղըմ, Ալլահ չիմտի քէնտի էվլատ-
լարըյա եիւզ պէ եիւզ գօնուշմայօր,
լաքին, Մուլսէսին էյեամընտա օլտըղը
կիպի, Օ՝ չիմտի հագիգաթէն անլէրի
իտարէ վէ իրչատ էտիյօր: Օ պէնի
պու սապահ քէնտի օտամա գըլամուզ-
լատը քի օրատա գուշ թիլիլ եա-
թաղըմին իւզէրինտէ պրագաղընըղ
այագ իզլէրինի կէօրէյիմ: Պէն վալի-
տէնիլին օ տէրէճէ տիգգաթլէ տիւ-
զէլմիշ օլտըղը եիւզ եաստըղըն տիւզ-
կիւնիլիլիւնիւն պօղուլմըշ, վէ սաա-
թըն սէհվէն եիւզիւ տիվարա գարը
պիր հալտէ սալընըղտըղըն կէօրէրէք,
սէնին նէ գապահաթ իշլէմիշ օլտըղընը
անլայա պիլմիշ իտիմ:» վէ չիմտի ա-
նըն եիւզիւ տահա զիյատէ պիր ճիտ-
տիլէթ քէսպ էտէրէք սէօղլինէ շու
վէճէլէ տէվամ էթտի: «Ալլահըն քէ-
լամընտա պուլունան շու այէթի կէրէք
քիւշիւք երքէք վէ գըղ չօճուգլար,
վէ կէրէք եաշըլ պաշը գատընլար վէ
էրքէքլէր ալա ունութամաղը տըր-
լար: Մալիւմիւնիւզ օլտուն քի կիւնա-
հընըղ սիլիլ պուլաճագ տըր:»
Պէն զանն էթմէմ քի Քէյթիլ էօմ-
րիւնտէ պու այէթի ունութմըշ օլտուն:

Ամերիգան միսիօնէրլէրի շիքէթի
Սահիպ ի իմթիյաղ ճ. ք. Գ. Բ. Բ.
Միւլէլիք Հ. Ս. ՊԱՐԻՍԻ
Ֆինճանճըլար եօգուշը, Այէթըլլահ
ԻՍԹԱՆՊՈԼՏ
ՄԱԹՊԱՍ Ի Ա. ՅԱԿՈՐ ՊՅՍԱՆԵԱՆ